

Hartikaiselle tärkeää. Laajamittainen suojele uutena asiana tarvitsi malttia. Hän oli kyvykäs sovittelija mutta vielä taidokkaampi saamaan järjestelyjä, joilla odotettavissa olevat pulmat ennakoita vähenivät. Tasavallan presidentti Urho Kekkosen hiihtovaellus Seitsemisessä 1974 hälvensi suojeleluun kohdistuvia pelkoja.

Hartikainen vaikutti kokemuksestaan olemalla mukana jäsenenä tai puheenjohtajana lukuisissa toimikunnissa. Yhteistyön näköalat avasivat häntä puhumaan uusregionalismista. Hän pohti tärkeiden asutus- ja teollisuusvyöhykkeiden, kuten Helsinki–Tampere–Vaasa, merkittävyyttä sekä voimakolmiota, jonka yhtenä kulmana on Turku. Hän kirjoitti runsaasti ja oli innostava esitelmöitsijä. Häntä saatamme kiittää myös tuoreista kansainvälisistä suunnittelunäköaloista, joita professori Leo Jakobson – 50-luvulla seutusunnitteluun Tampereella tutustunut arkkitehti – toi Seutusunnittelun keskusliiton seminaareihin käydessään Wisconsinista Suomessa. Useat kesäharjoittelijat ja nuoret vastavalmistuneet saivat Hartikaiselta työtehtäviä joilla oli tarkoituksensa, herättää kiinnostusta ja antaa valmiuksia suunnittelijan uralle. Maanmittausosaston oppiainevalikoima antoi hänen mielestään suunnittelijalle hyvän pohjan, jotta rakennuskaavoista tulee toteuttamiskelpoisia.

Hartikainen kotiutui Tampereelle, vauhditti vilkkauksellaan hämäläisiljööen asukkaita ja asui aina Amurin työläiskaupungin osan liepeillä, jonka asemakaavakilpailuun hän oli 1960-luvulla yhdessä arkkitehtiveljensä kanssa menestyksekkäästi osallistunut. Hänelle myönnettiin mm. Tampereen kaupungin kultainen ansiomerkki ja Pirkanmaan mitali. Vuonna 1984 Aulis Hartikainen sai ansioistaan maakuntaneuvoksen arvonimen.

Aaro Louhela

**Maa- ja metsätieteiden
Maaoikeusinsinööri
Jouko Ilmari Mättö**
13.9.1926–22.7.2003

Kirstin päivän iltana heinäkuun lopulla sain viestin, että Mikkelin maanmittaustoimiston entinen työtoverini Mätön Jouko oli pitkällisen sairauden murtamana kuollut. Oli kulunut vain vajaa kolme viikkoa siitä, kun olin käynyt Joukoa tervehtimässä sairaalassa ja kuullut hänen Kirsti-vaimoltaan kuvauksen Joukon viimeisestä viime syksynä tapahtuneesta lintujen seurantamatkasta, joka oli tapahtumiltaan varsin onneton ja vaikutti merkittävästi hänen loppuelämäänsä.

Jouko oli syntynyt Raumalla, mutta isän valmistuttua opettajaksi Rauman seminaarista, nuori perhe muutti Etelä-Savoon Juvan Koikkalaan. Siellä luonnon keskellä Jouko kiinnostui ympäristöstään ja erityisesti linnuista. Isänsä opetuksessa Jouko suoritti kansakoulun kolmessa vuodessa ja jo 9-vuotiaana aloitti opiskelunsa Mikkelin poikalyseossa. Sota-ajan viivytyksestä johtuen Jouko sai ylioppilaslakkinsa 1943 ja hakeutui jopa aluksi ilman vanhempiensa lupaa mahdollisimman pian rintamalle. Hän osallistui maanpuolustukseen mm. Äänislinnassa jalkaväen vartiointi- ja viestintätehtävissä.

Geodesian ja tähtitieteen opintonsa Teknillisessä Korkeakoulussa Jouko aloitti 1944. Opiskelunsa lomassa hän myös rengasti ensimmäisen ja ainoan kyyhkysen eli vaimonsa Kirstin o.s. Kyyhkynen. Opiskelun loppuvaiheessa Jouko toimi 1948–1949 laskijana Mikkelin kaupungin mittausosastolla. Diplomityö valmistui kuitenkin ajallaan eli 1949.

Jouko Mätön ura maanmittauslaitoksessa alkoi jo 13.12.1944, jolloin hänet otettiin maanmitta-

usharjoittelijaksi ja määrättiin maanmittausinsinööri Jaakko Arvi Lumpeen harjoitettavaksi. Myöhemmin hän oli Veli-Heikki Erosen apulaisena. Valmistumisen jälkeen Jouko otettiin 7.5.1949 maanmittausauskultantiksi ja määrättiin Mikkeliläisen maanmittausinsinööri Toivo Polvisen virka-apulaiseksi.

Auskultoinnin jälkeen Jouko sai 22.5.1951 määräyksen ylimääräiseksi maanmittausinsinööriksi Oulun läänin, mutta koska hän perheineen ei halunnut muuttaa pohjoiseen, Jouko sai tehtäväkseen Mikkelin ym. kuntien maanlunastuslautakunnan puheenjohtajuuden vuosiksi 1951–1956. Myös hänen ylimääräinen maanmittausinsinöörin virkansa siirtyi 8.4.1954 Mikkelin läänin. Vuosina 1960–1973 Jouko toimi vuokra-alueiden lunastustehtävissä ja muulloin taksapalkkaisena kaikenlaatuista toimituksia tekevänä maanmittausinsinöörinä Mikkelin läänissä ja maanmittauslaitoksen organisaatiouudistuksen jälkeen maanmittausinsinöörinä Mikkelin maanmittaustoimistossa. Jouko nimitettiin Itä-Suomen maa- ja metsätieteiden insinööriksi 1.3.1982 alkaen, josta virasta hän jäi eläkkeelle 1991.

Varsinaisten virkatehtäviensä lisäksi Jouko toimi mm. Mikkelin kaupungin kiinteistöinsinöörinä ja kaupungingeodeetin vuosilomaisajaisena 1964 ja 1971–1974 sekä sivutoimisena tuntiopettajana Mikkelin teknillisen oppilaitoksen maanmittaustekniikan opintosuunnalla vuosina 1965 ja 1972–1980.

Vuosien varrella Jouko Mätön luottamustoimet ja harrastukset painoutuivat entistä enemmän

luonnonsuojeluun ja ennen kaikkea lintujen seurantaan ja tutkimukseen eli ornitologiaan. Viikonloput ja loma-ajat koko perhe oli luonnossa, soilla sekä vesillä Saimaalla ja Puulavedellä, muuttolintuja seuraten ja poikasien rengastaen. Viime vuosien keskeisenä kiinnostuksen kohteena olivat kalasääkset, joiden ongelmaksi oli tullut sopivien pesäpaikkojen puute varsinkin sen jälkeen, kun maanmittauslaitoksen kolmiomittaustornit olivat käyneet tarpeettomiksi, lahonneet ja sen jälkeen vaarallisina kaadettu. Niinpä Jouko osallistui aktiivisesti kalasääkseen pesintää edistävään tekopien rakennusprojektiin.

Kun teknillinen kehitys ja teollistuminen muutti maailmaa kaikilla aloilla usein luonnon kustannuksella, eteni myös maan, veden ja ilman saastuminen. Jouko näki luonnon ongelmat jo varhain ja pyrki aktiivisesti vaikuttamaan luonnonsuojelun edistämiseen. Hän oli mm. 1969 aloittaneen Suur-Savon Luonnonsuojeluyhdistyksen perustajajäsen ja toimi sen puheenjohtajana 1976–1980. Hän oli perustamassa myös Etelä-Savon Luonnonsuojelupiiriä ja toimi senkin hallituksessa useita vuosia. Hänen harrastuksiinsa kuului myös veneily, jota varten hän 1985 suoritti Suomen Navigaatioliiton avomeriläivuritkinnon.

Jouko Mättöä olivat 9.8.2003 saattamassa viimeiselle matkalle lähiomaisten ja sukulaisten lisäksi myös joukko hänen entisiä Mikkeliläisiä työtovereitaan puolisoineen.

Kalevi Raussi